

Asko Alanen

VIIKATE
25 MOLLIVUOTTA

LIKE

© Asko Alanen ja Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

ISBN 978-951-1-40629-7

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

SISÄLLYS

ALKUSANAT

Pohjimmiltaanhan Viikate tarkoittaa vain hyvää ... 9

ALKULUKU

Kesä kaakon yllä 2019 ... 13

1. LUKU

Kouvola, kaiho ja kadonnut joulumieli ... 17

2. LUKU

Kaajärvi, Kasarminmäki ja Unholan kvartetti ... 45

3. LUKU

Parrun pätkät, padat ja pelakuu ... 99

4. LUKU

Viikatteen audiovisuaalisin ulottuvuus ... 119

5. LUKU

Kuu, viina, terva ja veräjä ... 127

6. LUKU

Tervaskannon lastuja ja puisia panoksia ... 161

7. LUKU

Mantelin ja katkeron makua, rillumarein remua ... 175

8. LUKU

Lähtijät, tulijat, uudet ja vanhat kavaljeerit ... 207

Viikate-levyjulkaisut ... 219

Viikate-keikat ... 245

Kirjailijasta ... 274

Kiitokset ... 275

Henkilöhakemisto ... 276

ALKUSANAT

Pohjimmiltaanhan Viikate tarkoittaa vain hyvää

Kun minulle ehdotettiin Viikatteen bändielämäkerran kirjoittamista tammikuussa 2017, tähdet olivat otollisissa asemissa. Sarjakuvatoimituksen ulkoistamat työni päättyivät, kun syksyllä laitoin viimeisen Tex Willerini painokuosiin. Maanittelussa heitettiin valttina pöytään pari vuotta aiemmin kirjoittamani kirja Leo Jokelan työurasta, joten suostuin empimättä. Tulin huomaamaan, että vaatimattoman koomikon hahmolla oli monia yhtymäkohtia Viikatteen alakuloisten laulujen kätkeytyyn huumoriin ja oveliin nokkeluuksiin.

*Myötätuuli päällään mua kuljettaa
maisemien kauneimpien kautta kieputtaa...*

Olin edennyt Viikate-opinnoissani sängen hyvin ja lähes kaikki albumit olivat hallussa. Keikkojakin oli katsastettuna yli kymmenen vuoden ajalta ja henkilökohtaiset hitit olivat soineet vilkkaan myös omilta cd-koosteilta ja soittolistoilta. Käytännön apua oli myös Hanna-tyttäreni ja perheensä tarjoamista Kaakonkulman etätarkkailupisteistä Kotkassa ja Kouvolassa sekä nyttemmin myös Lahdessa, mikä on mahdollistanut osallistuvan havainnoinnin muusikoiden elämänpiiristä, maisemista ja muusta maantieteestä. Ymmärrys yhtyeen juurista ja erityisluonteesta kasvoi ihan luonnostaan.

*Turvallinen olo minut tuudittaa
vastatuuli vihaisena ohi puhalttaa...*

Kolme keskeistä oivalluksen leimahdusta oli johdatellut minut Viikatteen musiikin reittikartalle. Ensimmäinen niistä oli perin merkillinen singlebiisi ”Kaunis kotkan käsi” nerokkaasti nimetyltä neljänneltä albumilta *Surut pois ja kukka rintaan* (2003), jonka fatalistinen näennäisoptimismi on peräisin kuolemansairaalta Reino Helismaalta. Vaikka sain Kaarle Viikatteelta tuolloin *Soundin Omalista*-palstalleni kimaran hänelle tärkeistä artisteista ja levyistä, mikään ei antanut odottaa ”Kauniin kotkan käden” kaltaista melodioiden, rytmien, kitaroiden ja lyriikan tyylikirjoa, joka täyskaaoksen sijasta sujuttelee huolettomana menemään, iskevimpää elementtejään varioiden ja korostaen.

*Jälleen on tullut aika todeta se tola
Joka koivuhalon kasvoihin heilauttaa*

Kohta tämän jälkeen näin Joonas Berghällin ohjaaman art-house-videon ”Alakulotettuja tunnelmia”, joka ei jättänyt Viikatteen musiikin visualisointia pintapuoliseksi taiteessa vääntelehtimiseksi Kaarlen sarkastisen kumaraisen mutta tyynen melodisen monologin varjolla. Elokuvaintoilijalle teos avasi laajakankaallisen uusia näkö- ja kamerakulmia.

*Voi matalista vesistä päästä kävellen, kävellen
– vaan mepä täällä käydään tuulta kylvään...*

Kolmas ja varmin niitti Viikatteen kestoviehätykselle oli kesän 2005 *Urku auki* -kiertueen keikka. Kvartetiksi kiteytynyt yhtye heittäytyi antaumuksellisesti yhteissoonin ja hittien voimavirtaan. He levittivät soundin kahden kitaran tiukkaan stemma- ja soolovaihteluun, jonka rummut ja basso sitoivat omaan svengiinsä. ”Pohjoista viljaa” oli se avainkappale, jossa tajusin, kuinka mansikkaista onkaan, kun melodian modulatio iskee juuri oikealla momentilla.

Viikatteen laulun teon punaiseksi langaksi ei pingottunut mikään yksittäisen lajityypin mukainen työstö, mutta ei myöskään minkään vastagenren tapainen vinouttaminen tai parodiointi. Viikate ripustelee liivinliepeisiin monenlaisia klišeiden aihioita, mutta ei loppujen lopuksi stanssaa niitä lateimpien odotusten mukaisesti musiikkiin tai lyriikoihin – ei edes oman nimensä symbolisia merkityksiä. Sketsihuumo-

VIIKATE

rista tulee mollimurheita, lemmenjorinoista tunteiden varjoaaveita, uskonnon retoriikasta epäpyhiä arjen angsteja.

Asko Alanen

Kuva: Heidi Ylimäinen

ALKULUKU

Kesä kaakon yllä 2019

Tasatunnein lyö sydän

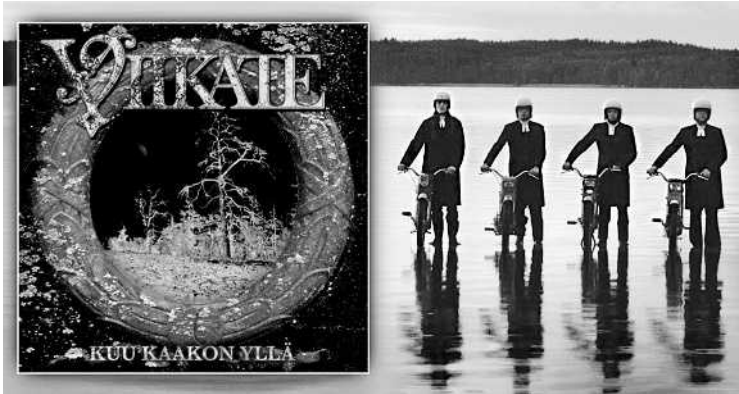
Mennyttä aikaa

– ”*Kuu kaakon yllä*”

Syyskuun yhdeksäntenä päivänä vuonna 2009 Viikate oli saapunut huipulle. Yhtye julkaisi kahdeksannen albuminsa *Kuu kaakon yllä*, joka nousi suoraan Suomen albumilistan ykköseksi, viihtyi listalla kaikkiaan 25 viikkoa ja ylitti myynnillään kultalevyrajan.

Mistään tällaisesta laulaja-kitaristi Kaarle Viikate ja rum-pali Simeoni Viikate eivät olleet uskaltaneet edes haaveilla, kun he kaksistaan käynnistelivät yhtyeen uraa kouvolaaisessa autotallissa reilu vuosikymmen aiemmin vuonna 1996.

Kuu kaakon yllä ei ollut mikään korpipuskista reväisty sattumankantamoinen. Levyn taustalla oli loogisesti nouseva kaari niin soittovalmiudessa, kappaleiden teossa kuin yleisösuosiossa. Kaksi vuotta aiemmin Viikate oli julkaissut kahdeksi itsenäiseksi levyksi jakautuneen työvoittonsa *Mar-*

Pastorit ja pappamopot palasivat vesille kymmenvuotiskiertueen ilmoituksissa ja keikkapostereissa. Kansitaide: Janne Peltonen, kuva: AJ Savolainen

raskuun lauluja. Ripeämmin rokkaava *I*-albumi oli yhtyeen ensimmäinen listaykkönen ja kultalevy, mutta myös melankolisempi *II*-albumi nousi top-vitoseen. Plakkarissa oli myös yksittäisiä radiohittejä ja kestäviä livesuosikkejä, kuten vuoden 2002 ”Ei ole ketään kelle soittaa” tai vuoden 2005 ”Pohjoista viljaa”.

Nyt ne jäivät taakse.

Jotta *Kuu kaakon yllä* -projekti nasahtaisi oikein vahvasti jellulleen, albumin kaikkein ilmeisin vetonaula ”Viina, terva & hauta” julkaistiin kiehtovan upeilla kuvakansilla varustettuna vinyylisinglenä. Kappale leiskautti odotetun tehokkaasti radion soittolistoilta ja alkoi nopeasti nousta useimmin soitetujen laulujen listakärkeen keikkasetissä. ”Viina, terva & hauta” on edelleen Viikatteen kaikkien aikojen kuunnelluin kappale.

Viikatteen soiton ja laulun filosofiat, musta huumori ja mystinen vetovoima tuntuivat vihdoin avautuvan varautuneimmillekin kriittisille tarkastelijoille.

Vuosikymmentä myöhemmin kesällä 2019 istun Kaarle Viikatteen kanssa Kulttuuritalo Telakan huomassa Tampereen Pakkahuoneen konserttisalia vastapäätä, kun V-kaarti juhlistaa albumin tasavuotia festarirundilla *Kesä kaakon yllä*. Kaarle kuvailee levyn ilmestymisvuoden muodostuneen eräänlaiseksi ”annosvedenjakajaksi” Viikatteen uralla.

”Ainoastaan yhtye ja levy-yhtiö pysyivät silloin samoina, mutta muuten porukkaa vaihtui ympäriltä”, Kaarle muistuttaa. ”Tuottaja Miitri Aaltonen tuli puikkoihin ja tekninen henkilökunta vaihtui, valokuvaajat ja videontekijätkin. Aika oli muutenkin kypsä, oli nimittäin ollut aika kivaa jo vuosien 2007–2008 mittaan. Soundi oli muuttumassa, alettiin osata soittaa ja tehtiin asioita selvemmin kitararockin pohjalta.”

”Miitrillä oli selkeä visio, miten kitarat mikitetään ja laulut äänitetään. V-hommia oli ensimmäiset kymmenen vuotta vauvannut se, ettei vokalisti oikeasti osaa laulaa. Laulut oli aina tuplattu homman helpottamiseksi, mutta Miitri ei tässä antanut yhtään siimaa, vaan yllytti, että avaa pari nappia lisää ja enemmän Jorma Kääriäistä sisään. Siitä se periaatteessa lähti eteenpäin.”

”Pakko todeta tuosta 2009–2010-aikakaudesta, että olihan ne aika messeviä keissejä, mitä silloin tehtiin. Keikkamestat eivät oikeastaan paljon kasvaneet, mutta vuonna 2010 oli jo huomattavasti enemmän väkeä meitä katsomassa.”

Myöhemmin illalla Tammerfestin *Kesä kaakon yllä* -konsertissa Viikate saa vilkkaan ja hyväntuulisen vastaanoton.

Päivi Federley koskettimisineen vakiintui Viikatteen keikkakokoonpanoon juhlakiertueen startatessa Tavastialta toukokuussa 2019. Kuva: Timo Isoaho

”Haaskalinnut saalistaa” -esiballadin jälkeen Viikate soittaa ”Kuukkelin” viisi ensimmäistä raitaa raikkaasti ja linjakkaasti. Yleisö tuntee bändin jokaisen laulun ja diggailee äänekkäästi rentoja juontoja. ”Kravattipakon” Motörhead-riffi saa aikaan moshaus-joukkoreaktion. Harras hituri ”Avoimen maan äärellä” ja Päivi Federleyn kauniit kosketinsoinnut hiljentävät kansan, mutta sen jälkeen tärähtää mukaansatempaava ”Tanssi”.

Kitaristi Arvo Viikatteen tähtihetki on ”Routakasakan/Hallamaatuskan” kiperissä kitarakiidätyksissä, mutta myös uusien liskonnahkabootsien väläyttelyssä. Varsinaisen runkosetin päätteeksi kajahtaa niin lavalta kuin hallinkin puolelta yhteen ääneen laulettu ”Viina, terva & hauta”. Encoren päätöskappaleeksi ankkuroitunut ”Kuu kaakon yllä” on jo silkkaa euforiaa, jota ”Kouvostoliiton laulun” finaali lempeästi tasii.

Viikatteen musiikin peruskivet ja sokkeli ovat erinomaisen hyvin valetut ja selviävät tasavuotistarkastuksesta korkeimmalla kuntuokituksella. Yhtyeen ura jatkuu.

1. LUKU

Kouvola, kaiho ja kadonnut joulumieli

Kyllä kaikki perustuu siihen, että on aivan helvetin innoissaan musasta.

– Kaarle Viikate

Kouvolan henkinen ja toiminnallinen merkitys Viikatteen lyriikalle ja musiikille on hyvin kattava. Rautateiden risteusaseman vahva rytmipohja ja sitä heijastelevat betonisen arkkitehtuurin akustiset elementit antavat raskaalle kitarariffailulle oman koruttoman ja metallisen kaikkunsa. Sanoituksissa urbaanin melankolian sävyttää kuitenkin mollivoittoisen maalaisromantiikan kudelma. Se voi olla peruja Kaajärven rannoilta Jaalasta, joka liitettiin Kouvolan kaupunkiin vuonna 2009.

Muusikoille toiminnan konkreettisen perustan loi Kouvolan Elävän Musiikin Yhdistys KEMU, joka on järjestänyt konserttitoimintaa ja treenikämppejä jo suomalaisen punkin

ja uuden aallon avainvuodesta 1978 alkaen. Kiskon nuorisotalolla, nykyisessä Brankkarissa, ja sen kellarissa Peer Guntin studiolla on kouluttu hämmästyttävä määrä muusikoita ja bändejä, jotka edelleen pitävät Kouvola Rock Cityn dynaamista mainetta yllä. Peer Guntin ja Loose Prickin esimerkkiä ovat seuranneet muun muassa Top Rank, Maho Neitsyt, Barefoot Brothers, Going Public, To/Die/For, A. Takalo ja Takavalot, Have You Ever Seen the Jane Fonda Aerobic VHS?, Kivesveto Go Go ja Lasten Hautausmaa. Tällä vuosituhannella kaupungin ykkösbändin valtikkaa on pitänyt Viikate.

Yläasteelle 90-luvulla ehättänyt kouvolaalainen rocksupolvi kuunteli ja nauhoitti radiosta Klaus Flamingin *Metalliliitto*-ohjelmaa. Uuden metallimusiikin eri nopeus- ja mustumisasteiden ohella tutustuttiin myös edellisten polvien esikuviin hevin ja hardrockin saralla. Hevarikaverien kanssa sauhuttujen artistien ja orkesterien lisäksi nuori Kalle ”Kaarle” Virtanen (s. 1975) vaali muita ihastuksiaan: Dingon ensimmäisiä albumeja, Esa Pulliaisen ylimaallista kitarointia sekä Reino Helismaan ja Tapio Rautavaaran klassisia äänitalenteita.

”Ensimmäinen pikku Kallen mieltä sävyttänyt kappale oli Stray Catsin *Runaway Boys*, jonka kurja menestys koulun levyraadissa sapetti suunnattomasti. Mutta kyllä se oli Kissin Paul Stanley, joka teki minusta tämän naisen. Kaveri nauhoitti minulle Kissin *Animalizen*, joka löi avokämmenillä molemmille poskille. Kunnon porttiteorian mukaisesti Kiss vei koko ajan kovempiin aineisiin, varsinkin sitten, kun Lehtomäkeen saatiin Sky Channel -kanava ja *Monsters Of Rock* -videoshow.”

Musasivistyksen kannalta oleellisia olivat Kallen mukaan myös Novgorod-divari sekä Kouvolan kirjasto.

”Kun rippikoululeirillä innostuin soittamisesta, löytyi kaveri, joka opetti jotain sointuja. Kun vähän alkoi kitarointi taittua, tuli vuoroon Black Sabbathin *We Sold Our Souls for Rock’n’Roll*. Sen tabulatuurit sain lainaksi kirjastosta, samoin Iron Maidenin *Live After Deathin* ja jonkun Jimi Hendrixin koosteen. Niistä lähti se eka hakkaaminen.”

”Porukoilla oli vinyylisoitin ja itellä vaan mankka, mutta älpeitähän sitä alkoi ostella ja nauhoitella C90-kaseteille, joihin mahtui koko levy per puolisko. Tai sitten niitä kuunteli siel kirjastossa: Motörheadin *No Sleep ’til Hammersmith*, Metallican *Master of Puppets*, AC/DC:n *If You Want Blood You’ve Got It*. Ensin hain vain kirjasalin puolelta kauheen pinkan Tinttejä, Asterixeja, Lucky Lukeja ja noilla mentiin. Kirjastokortilla oli siis käyttöä. Kun siihen aikaan ei ymmärtänyt mistään naisten perässä juoksemisesta, eikä viinastakaan, oma toiminta oli ihan musavetoista. Se oli kyl tarpeellista ajoo. Myöhemmin sitä tietysti yritti ottaa vahinkoa takaisin noista muistakin.”

Kallen ja Simo ”Simeoni” Kairistolan (s. 1979) tutustuminen toisiinsa tapahtui kirjaimellisesti levyhyllyn kautta, rum-pali kertoo myhäillen.

”Yläasteaikamani me asuttiin samassa kaupunginosassa ja naapurustossa alkoi aika moni soittaa eri instrumentteja ja niillä oli sitten niitä bändejä. Pitihän harrastustoimintaan ottaa osaa, ja kun isällä oli rummut himassa, oli helppo valita oma soittimensa. Mulla oli yksi ’bändi’ kahestaan erään Teron

kanssa ja sen lisäksi toinen, Insanity. Siinä se bänditausta ennen Viikatetta sitten onkin.”

”Mie tiesin Kallen sen pikkoveljen kautta, koska olin sen kanssa yläasteella samalla luokalla. Kalle oli tuttu hahmo: pitkä tukka, hevipaijat päällä ja tykkää samanlaisesta musasta. Pikkoveljen kautta ujuttauduin sitten Kallen levyhyllylle.”

Kaarle rekisteröi ensitapaamisen omasta näkökulmastaan.

”Oon omassa huoneessani, pelailen tai luen, kun ovi aukeaa ja sisään tulee heppu: mä tuun kattoon sun levyjä. Mie oon, että mitä vittua, tähän on röyhkeetä. Ikäeroo oli kuitenkin sen verran, että odotin pientä kunnioitusta. Mut äijä marssii suoraan levyhyllylle: mä lainaan nää. No, toihan Simo sitten mulle vastavuoroisesti vaihossa Desultorya ja Dissectionia.”

Ruotsalaisen death metalin laadukkuus kirvoittaa kaksikolta kehuja ja ylistystä riittää myös ”musiikin supervallan” muissa genreissä vaikuttaville bändeille. Missä skenessä tahansa ruotsalaiset rokkarit ovat ylintä kastia: Hellcopters, Entombed, Fatboy, Ghost.

Metallimusiikin ja raskaamman rockin yksimielisestä diggailusta oli helppo harpata yhdessä soittamiseen.

”Ite rämpyttelin kitaraa ja, ahaa, äijä soittaa rumpuja. Oi-valsin, että nythän tässä on tsäänssit, kun en ketään muitakaan silloin tuntenut”, Kaarle kuvailee. ”Varmaan se oli alkuun ihan samanlaista louhimista, mitä Simo oli jo tehnyt muitten tyyppien kanssa.”

”Eri biisejä sentään”, Simo jatkaa. ”Tuli mahdollisuus louhia tälleen, että joku raappaa kitaraa ja minä kolaan ne kannut siihen päälle.”

”Eikä kukaan saa mistään mitään selvää”, Kaarle naurahtaa.

Ensin treenattiin omakotitalon autotallissa, sitten kuljetusliike Transpointin hallissa, jossa Kaarle muistaa soitetun ainakin Xysman ”Need”-riffiä sekä Motörheadin ”Out of the Sunia”.

”Ihan hyvät riffit”, Simo kehaisee. ”Mun isäni oli siellä töissä ja saatiin käyttää varastotilaa, jossa kolaaminen ei haitannut trukkipuskkeja. Kallella oli helvetin painava vahvistin, josta lähti ihan paska ääni. Ja betoni toimi akustisena elementtinä miten toimi.”

”Vitun painava, Yamahan satawattinen”, Kaarle täydentää. ”Soundi oli suorassa suhteessa tilan akustointiin. Mutta siellä me kerettiin jo jotain louhimaan.”

Simon mukaan silloin ei ollut mitään tavoitteita päästä mihinkään suuntaan tai tulla miksikään. Sama on jatkunut nykypäivään asti. Tällä asenteella on jäänyt myös pitkälle noteeraamatta, milloin mitäkin on oikeasti tapahtunut. Kaarlen sanoin ”aina ei ole älynnyt saavuttaneensa jotain”. Toisaalta mitään isoja pettymyksiäkään ei ole ilman odotuksia tullut. Kaikki on ollut pelkkää plussaa, kun joku homma on onnistunut tai saatu tehtyä hyvissä merkeissä. Kaikki on vain käynyt kuin itseksen.

Viikate-universumin alkuräjähdyks tapahtui Joensuun Ilo-saarirockissa heinäkuussa 1996. Soittajapojat olivat hakeneet tyyliään kokeilemalla instrumentaalimusiikkia ja indiehenkistä grungepopia, mutta nyt he näkivät lavalla murhemielisen kulttibändin Mana Manan sekä viimeistä synkkää jynkytyskeikkaansa soittavan Lyjykomppanian. Vaikutus oli vahva ja välitön.

Ari ”Arvo” Taiminen oli jo lainannut pojille Mana Manan *Totuus palaa* -älpeen ja esitellyt myös Lyijykomppanian tuotantoa, joten tutustuminen rankempaan suomenkieliseen jytään oli räjähdysalttiissa vaiheessa.

”Kyllähän se havahtuminen tapahtui siellä Ilosaaren töminöissä”, Kaarle vahvistaa. ”Aha, näinkin pystyy tekemään ja ite voi vielä laulaa. Suomeksi. Kokonaispakettiin kuuluivat Mana Manan syvä lohduttomuus, jossa musiikki oli silti pääosassa, sekä Lyijykomppanian pikimusta huumori. Siis että saaks tälle tehdä – näköjään saa. Lyikkärien hienojen kappaleiden, jäyhän olemuksen ja huojuvan soiton kokonaisuus oli asia, joka pakotti Viikatteen perustamiseen. Saimme tosin vangittua vain viimeksi mainitun...”

”Oltiin siihen asti testailtu, mikä tuntuisi hyvältä soittaa ja osataanko tehdä musaa niin kuin omat esikuvat. Tavallaan oli helpotus, että Lyijykomppanialla ei ollut enempää tuotantoa, sillä muuta Vee-matskua alkoi pian tulla luonnollisesti hommaan mukaan. Kun kaikki apinoinnit oli apinoitu, Viikate alkoi kehittyä omaan suuntaansa.”

Kaksikon perustamat bändit Autumn Sisters ja Viikate eivät vielä keikkailleet, mutta Funny Farm -studiolla Jari-Jukka ”J-J” Nippalan kotona ja pihasaunassa käytiin tekemässä demoja noin kolmen kuukauden välein. Ensin soitettiin kotitalon yläkerrassa, minkä jälkeen Nippala miksasi äänitteen alakerrassa lennosta, kun hänen äitinsä istui vieressä sohvalla ja katseli televisiota. Autumn Sistersin ensidemot syntyivät vuonna 1995 ja seuraavana vuonna, Ilosaarirockin elämyksen jälkeen, Viikate alkoi purkittaa omiaan.

Kitaristi Kaarle Royalen nimellä Kallella oli myös kolmas bändi Twilight Lamp, jossa laulaja Toni Mäkelä teki englantinkielisiä grungepop-kappaleita. Demojen jälkeen yhtye sai julkaistua minialbumin *Grandiose* (1999), jonka kansiteksteissä Kalle mainitaan sovittajana ja ”mighty thankdiose”-listauksesta löytyvät myös Ari Taimisen ja Simeoni Viikateen nimet. Valmiin ja vakuuttavan matskunsu ansiosta bändi pääsi myös keikoille. Twilight Lamp mainittiin *Kouvolan Sanomissa* Jokivarren Jytinät 1999 -tapahtuman energisimpänä esiintyjänä.

”Valkeisiin kauluspaitoihin pukeutuneen joukkion musiikki herätti kiinnostusta jo pelkästään vaikutteidensa ansiosta. Agents-kitaristi Pulliainen ja ex-Hüsker Du|Sugar-heppu Bob Mould ovat sen verran erikoinen yhdistelmä... Kitaristin villi soittotyylä haki tämänkertaisissa Jytinöissä vertaistaan ja muutoinkin musiikki oli erinomaisen mielenkiintoinen sekoitus avaruussoundilla soitettua surf-kitaraa, tummanpuhuvaa vaihtoehtorockia ja juron voimallista voimapoppia.”

– Harri Koskinen, *Kouvolan Sanomat* 19.10.1999

Viikate toimi alkuvuodet kahden miehen orkesterina, jossa Kalle Virtanen ja Simo Kairistola esiintyivät veljeksinä Kaarle Viikate (kielisoittimet, laulu) ja Simeoni Viikate (lyömäsoittimet). Viikate aloitti demojen sarjassa numerolla 005, joka oli vuoden 1997 alkupäivinä julkaistu viiden biisin yksipuolinen kasetti *Piinaava hiljaisuus*. Valokopiona monistetun ”käären” eli kannen tekijänä debytoi Weirddtones-bändin kitaristi-lau-

laja Angri-La W. (Weirdo), joka on yksi Ari Taimisen monista taitelijanimistä ennen ja jälkeen vihkiytymisen V-muusikkokiltaan kitaristi Arvo Viikatteena. Kasetti numero 006 oli taas Autumn Sisters -tallenne *Zap!*, jolla ilmoitettiin soittavan kak-sikon Charlie Guitarr (strings) ja Simon Says (drums).

”Se oli karua ajoa”, Kaarle kuittaa. ”Ei tehty mitään eside-moja, joiden mukaan hiottais materiaalia. Mie vaan näytin Si-molle biisin rakenteen, tälle, tälle ja tälle. Ei se kai koskaan tehnyt mitään muistiinpanoja, joten miksauksia kuunnellessa Simo kommentoi, että ai tällainenko siitä tuli.”

”Vielä äänitystilanteessa sanelin, että tohon, tohon ja to-hon laulua. Ja tähänhän voisi sopia tällainen kitarakuvio. Oli vain kappaleen runko, melodia ja joku väliteema. Näin alku-kantainen taltioimishomma vaati Nippalalta hermoja, kun silläkään ei ollut tajua, mitä tästä syntyy. Sitä se oli aika pit-kään. Vielä 2002 kun tehtiin Radiomafian radioliveä, en usko, että me kauheen hyviä on voitu olla. Mie en osannut laulaa, enkä kuullut kulmamonitoreista omaa matalaa luentaa. Melko kaoottista kamaa varmasti.”

”Valomiehemme Antti Salminen totesi myöhemmin, että oli ollut mukava kattoa, miten jätkät on kehittynyt vuosien var-rella. Alkuaikoina oli varmasti kasvopalmut päällä etupään tekniikoilla. Aloitimme samana vuonna kuin Stamina, mutta ne vaan treenas ekat kymmenen vuotta. Me alettiin heti louhi-maan äänitteitä ja viidessä vuodessa tekemään keikkaa ilman *mitään* teknistä osaamista. Mentiin tunne edellä, eikä ollut mahiksia, että olis joku osaaminen ollut läsnä.”

”Mutta selvä punainen lanka Viikatteella on ollut alusta

lähtien. Kun myöhemmillä keikoilla on soitettu ekan demon *Koiran tuokiota*, niin sehän on ihan käypänen kappale. Muutkaan varhaisbiisit eivät ole huonoja, vaan ennemmin huonosti toteutettuja. Ei ole ollut nouhauta tehdä kunnolla. Mutta se olennaisin ilmaisutapa silloin löytyi, vaikka se oli ensin vähän raskaampaa askellusta.”

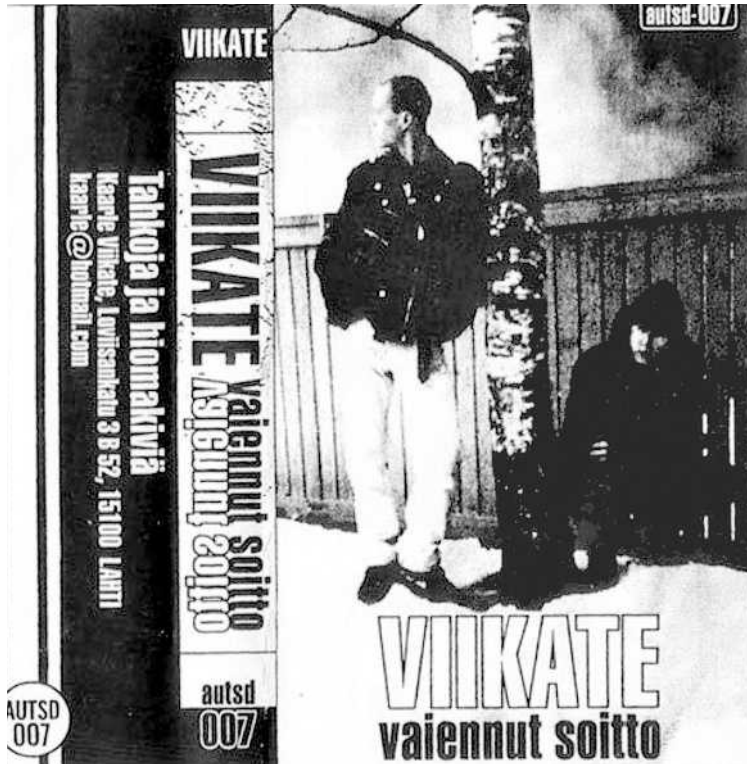
* * *

Viikatteen ensimmäisellä kasetilla ei ollut vielä levymerkkiä, mutta jatkossa yhtyeen tuotokset julkaisi omakustanneyhtiö Syyslevyt. ”Sillä ei ollut mitään virallista yhtiömuotoa, mutta hei, hyvännäköinen leibeli tuo aina uskottavuutta”, Kaarle näkee.

Syyslevyjen ensimmäinen julkaisu oli *Vaiennut soitto* -ep, minkä jälkeen tehtiin splitti-ep lohjalaisen KLV-yhtyeen kanssa. ”Kehitysvammaisen Lapsen Vanhemmat” olivat Sami Hynninen ja Jara Pohjonen, jotka sainattiin pari vuotta Viikate-duon jälkeen Spinefarmin Spikefarm-alamerkille, nyt Reverend Bizarre -kulttibändinsä kanssa. Viikatteelta yhteislevylle päätyi kaksi demokasetin kappaletta, ”Revennyt esirippu” ja ”Koiran tuokio”.

Piinaavan hiljaisuuden kolme muuta kappaletta pääsivät viralliseen Viikate-diskografiaan pätkittäin. Ensimmäisellä Spinen julkaisemalla eepeellä *Alakulotettuja tunnelmia* oli niistä yksi ja kahdesta jäljellä olevasta julkaistiin seiskatuumainen single vuonna 2002.

Se, että kaikki treenatut kappaleet myös julkaistaan, on keskeinen elementti Viikatteen avointa ja häpeilemätöntä musan ja musisoinnin diggailua. Kaarlea naurattaakin, kun Svart Records alkoi julkaista yhtyeen tuotoksista uusia vinyylipai-

Jos ensimmäinen demo oli paras, edukseen erottui myös toinen kasettijulkaisu *Vaiennut soitto*. Kansitaide: Ari Taiminen

noksia ja halusi höysteeksi julkaisemattomia demoja tai karistuja raitoja: ”Kun ei vaan ollut vittu mitään laarin pohjilla. Nekin biisit, joita ei tehty lauluiksi, tehtiin instrumentaaleina. Silloin hevipuolella, omilla suosikkilevyillä, oli näitä vastaavia ja aika usein ylevänä päätösinstruna.”

Syyslevyt julkaisi Viikatteelta kaksi cd-eepeetä, *Vaiennut soitto* (1998) sekä *Roudasta rospuuttoon* (1999), jotka saivat

aikaan hyvää hytinää musapiireissä. Levyjä lähetettiin Radiomafiaan *Metalliliiton* Klaus Flamingille, *Räkärodeon* Miettiselle sekä Alivaltioshteeri-ryhmälle, joka järjesti jopa kilpailun, jossa palkintoina oli *Roudasta rospuuttoon* -julisteita – Pasi Heikuran aidolla nimmarilla varustettuna. *Metalliliitossa* Viikatetta oli kuultu jo demokasetilta. Ensimmäisiä arvioita ja haastatteluja alkoi ilmaantua rocklehtiin *Toinen vaihtoehto*, *Rumba* ja *Soundi*.

Kun 25 vuoden mittaan yltänyttä Viikatteen säveltyötä kuuntelee aikajärjestyksessä, on sävähdyttävää huomata, kuinka selvästi, eheästi ja vaistomaisen varmasti *Vaienneen soiton* aloitusraita *Asfaltin tuoksu* ja viimeisimmän *Rillumarei*-albumin päätöskappale *Valo saa sinut* sulkevat neljännesvuosisadan mittaisen ympyränkaaren. Kumpikin pelaa hillityn melodisilla kitarateemoilla sekä verkkaisen tahdin mukaan tarpovalla murinalla. Kappaleiden avainrivit voisi hyvin yhdistää toisiinsa:

*On valjennut aamu ja vaiennut soitto
Korjattu pois on jäljet juhlan
Valo saa sinut ottaa, valo saa sinut omistaa
Vajoaa varjot mustaan*

Laulu- ja soittotaito on vuosien aikana hioutunut selvästi, minkä ansiosta sovitusten ja soitinnusten kirjo kukoistaa nyt aivan eri tavalla, mutta harras tunnelma ja sävykkäiden sanojen vuo ovat vakuuttavalla tavalla yhtä keskenään. Yhtye on analysoinut itse ajautuneensa omaperäiseen soundiinsa